

Abstract

Two years through the pandemic, contradicting stories on the Coronavirus—but also doubts about its vaccines—persist, serving only to obfuscate. In the midst of all these, one wonders what illness—or which disease—is more debilitating.

After months of lockdown and isolation, people not only became sad and bad; they were mad. This wordplay ought to be spoken in full effect—if only to capture all these emotions.

English title

The Real Disease

Keywords

Bikol, rawitdawit, cataloging, balatkayo, plandemic, status update, tongues, code-switching, wordplay, pun

AN TOTOÓNG HÉLANG AND BLOG IN THE TIME OF CORONA

NIÑO SAAVEDRA MANAOG

AN TOTOÓNG HÉLANG

An totoóng hélang bako iníng helang.
An totoóng hélang máyò sa pahayagán.
An totoóng helang kun saen-saen lang.
An totoóng hélang máyò sa kahaharungán.
An totoóng hélang iyó ning katibaádan.
An totoóng hélang winawarágwág sa kahanginan.
An totoóng helang garo aswáng.
An totoóng helang i'tong daí nasasabótan.
An totoóng hélang nanunudan sa eskwelahán.
An totoóng hélang tibáad nalingawán dumán.
An totoóng helang luwás-laóg sa simbáhan.
An totoóng helang i'tong daí namimisáhan.
An totoóng helang i'tong soboot binasbasán.
An totoóng helang daí gayod mababasbasán.
An totoóng helang i'tong daí mahinggustuhán.
An totoóng helang iyó an mga swápang.
An totoóng helang iyó an harambugan.
An totoóng hélang yáon sa haràbonan.
An totoóng hélang laóg-luwás sa Malakanyáng.
An totoóng hélang yáon sa hurulnakan.
An totoóng hélang yáon sa diringkilan.
An totoóng helang iyó an ururihan.
An totoóng helang yáon sa rapákan.
An totoóng helang máyò sa irinuman.
An totoóng helang yáon sa daí nahingáwan.
An totoóng helang mayo sa nagkakagaradan.
An totoóng helang iyó an mga paragadan.
An totoóng hélang sain manunuparan—
An totoóng helang máyò sa sàdan.
An totoóng helang i'tong garo ka nang mautsán.
An totoóng helang yáon daá sa surúsúan.
An totoóng hélang pàno minasúpang—
An totoóng helang daí masasabótan.
An totoóng helang daí ipapaáram.
An totoóng helang huringhuding lang.
An totoóng helang daí mauumáyan.
An totoóng helang sagin-sagin lakatán.

ANG TALAGANG SAKÍT

Ang talagang sakít ay hindi itóng sakít.
Ang talagang sakít ay di mababasa sa pahayagan.
Ang talagang sakít ay kahit saan-saan lang.
Ang talagang sakít ay walá sa kabahayan.
Ang talagang sakít ay itóng walang-katiyakan.
Ang talagang sakít ay binabalita sa himpilan.
Ang talagang sakít ay parang aswáng.
Ang talagang sakít 'yong hindi nauunawaan.
Ang talagang sakít ay natututunan sa paaralan.
Ang talagang sakít ay baka 'yong nalimutan diyan.
Ang talagang sakít ay labas-masok sa simbahan.
Ang talagang sakít ay 'yong hindi namimisáhan.
Ang talagang sakít ay diumano 'yong binasbasán.
Ang talagang sakít ay hindi marahil mababasbasán.
Ang talagang sakít ay 'yong walang kabusugan.
Ang talagang sakít ay ang mga gahaman.
Ang talagang sakít ay 'yong mayayabang.
Ang talagang sakít ay mga kawatan.
Ang talagang sakít ay labas-masok sa Malakanyang.
Ang talagang sakít ay nasa tsismisan.
Ang talagang sakít ay nasa nagbabangayan.
Ang talagang sakít ay nasa nag-iinggitan.
Ang talagang sakít ay 'yong mga nagdadaldalan.
Ang talagang sakít ay walá sa inuman.
Ang talagang sakít ay 'yong 'di naalimpungatan.
Ang talagang sakít ay walá sa mga namamatay.
Ang talagang sakít ay 'yong mga mamamatay-tao.
Ang talagang sakít saan kaya matatagpuan—
Ang talagang sakít ay walá sa pamilihan.
Ang talagang sakít ay 'yong hindi ka na makahinga.
Ang talagang sakít kuno ay nasa nagsisiksikan.
Ang talagang sakít ay paano nasisimulan—
Ang talagang sakít ay hindi malalaman.
Ang talagang sakít ay hindi ipaaalam.
Ang talagang sakít ay kuro-kuro lang.
Ang talagang sakít walang kalunasan.
Ang talagang sakít ay kunwa-kunwari lang.

BLOG IN THE TIME OF CORONA

Nowadays, it is very, very Lilybeth Rasonable
to Nikki Paniki or Luz Valdez our confetti:
to overprice Rick Price or hoard the Golden Goose,
or Granny Goose or the 3,000 pairs of shoes—
even those we don't really, really Ned Kelly.

These days, it is very Philippine Normal—
to take the SM Advantage Card from D' Anothers.
But "I believe!" it is just Human Nature Spring:
even before Land before Time, Mang Tomas All-around
this merry-go-round we already Eveready hadhad
full of Papadopolous oportunistas, Sadistas,
Sakdalistas and yeah, French Baking politicians—
but also well-meaning, shing-al-ing, may tiling
personalities from them: Bunsong Kerubin,
Charlie's Angels and the principalities—
DepEd, LGU or otherwise Shopwise crosswise lengthwise—
wanting to make a Vas Deferens in our Body Mist.

Haw haw de carabao ever, it's also the best of times
the worst of times Manila Times to Duncan Sheik
the Best Foods in ourshelves. In the midst of all these,
I etchos Porthos Alaminos look to the No Fear-lessness—
the Cory Juice-ness, the O My Hero, or heroine-nenism
of the Front-Desk, Information, Reception, Concierge,
Wala pong Load Dito whatever, Together Forever:
Doris Day Andra Day are the government leaders
Trulily Mother Lily at work as in No-Noon-Break:
the Joyce Anne Militar; the Ricky Lo enforcers;
the PhilHealth is Wealth professionals; and the nameless,
dourless, chenes-less (hmp! churvaness) Tugon Atenista
volunteers now special-offering their lives in the service
of Men for Udders, and Women for Us.

Yes, Virginia Moreno, I rather choose to look,
look, Dick, look, look at Jane the Gen-Xrosity
of Private Property Keep Out individuals
ornamentals instrumentals who Bono&Cher
their own resources—financial, international,
supranational—with the Listahanan of our laylayans.

I choose to Loki-loki for the better News to Go—
and Ram Pickle Relish the Philippine Starbrighters
side-dish of “Life, O, Life, oooh Life”—the Dunkin
Donut-go-gentle-into-that-good-night treatment.

So Daily Inquirer walang forever I etchos ponchos
Charo Santos-Conscious to #StayHomo sapin-sapin
and read the rather Kindergarter words to help me
Coca-cola Coke, Bob Hope and Cherie Gil.